

**Miljöpartiets budgetförslag
för ett hållbart Väsby
Flerårsplan med budget
2023-2025**

miljöpartiet de gröna

UPPLANDS VÄSBY

Vår generation ska lösa klimatkrisen

Vår generation ska lösa klimatkrisen, vi kan inte lämna över den till våra barn att lösa. Framtidens gröna samhälle innebär balans mellan frihet och solidaritet. Balans mellan mänsklig aktivitet och långsiktigt livskraftiga skogar, rena hav och ett välmående växt- och djurliv. Världen hettas upp allt snabbare. Med ett hetare klimat kommer torka, översvämningar, matbrist och extremväder att bli vanligare. Sverige har globalt sett mycket stora klimatutsläpp per person.

I Väsby har vi stora energislukande fastigheter, använder fossila bränslen och slänger både fullt fungerande saker och stora mängder mat.

Miljö- och klimatarbetet i Väsby går för långsamt. Ett stabilt klimat är avgörande för alla på jorden. Väsby behöver i likhet med resten av världen ta större ansvar i arbetet för att minska påverkan på klimatet. I det arbetet ska all skattefinansierad verksamhet inkluderas.

Kommunen har misslyckats att genomföra nödvändiga energiåtgärder och rasade i Aktuellthållbarhets miljöranking under förra perioden. Vi vill ändra på det.

Vårt budgetförslag

I detta dokument presenterar Miljöpartiet de gröna i Upplands Väsby sitt förslag till Flerårsplan med budget 2023-2025. Vi prioriterar att utöka resurserna och ge andra uppdrag för ett mer hållbart Väsby. Vi ser behov inom äldreomsorg, utbildning och fritidsverksamheter för unga samt för natur-, klimat- och miljöarbete. Vårt budgetförslag utgår från S,VB, L förslag. Miljöpartiet preciserar våra förslag till ytterligare uppdrag till förvaltningen, till ändrade investeringar och kommunersättningar.

Angivna belopp för kommunersättningar är årligen från och med 2023 om inte annat anges.

Vi vill att kommunstyrelsen får i uppdrag att tillskapa det regelverk som behövs för att använda Resultatutjämningsreserv (RUR) som ett redskap för att överföra överskott från år till år. Vi avsätter särskilda medel för att säkra att den inflation och hyreshöjning som väntar, inte drabbar verksamheterna.

Vi finansierar vårt förslag genom			
Skattehöjning 20 öre		25 mkr	
Intäkter för samordnad parkering		2 mkr	TFU
Stöd för språk i förskolan		0,9 mkr	KSN
Politiska arvoden och nämndstorlek		1,9 mkr	KS
Annan modell för lokalersättning		5 mkr	UN
Minskat behov av planresurser		2 mkr	KS
Läromedelspotten + administration		1,1 mkr	UN
Arbetskör		0,4 mkr	UN/ON
Konsultarvoden		2 mkr	Samtliga kontor
Effektivare lokalanvändning Energibesparing		3 mkr	Samtliga kontor
SUMMA		43,3mkr	2

Väsby behöver ta miljö- och klimatansvar

Världen hettas upp allt snabbare. Med ett hetare klimat kommer torka, översvämningar, matbrist och extremväder att bli vanligare. Sverige har globalt sett mycket stora klimatutsläpp per person. Miljö- och klimatarbetet i Väsby går för långsamt. Väsby har inte lyckats genomföra nödvändiga energiåtgärder.

Ett stabilt klimat är avgörande för alla på jorden. Väsby behöver som resten av världen ta större ansvar i arbetet för att minska påverkan på klimatet. Vi behöver följa upp kommunens samtliga avtal och se till att vi får det vi betalar för.

Kommunen ska ställa långtgående ekonomiska, ekologiska och sociala krav vid upphandlingar. Kommunen behöver öka efterfrågan på närproducerad mat genom upphandling och avtalsuppföljning. Vi behöver stimulera och stötta hållbar lokal livsmedelsproduktion och se till ett ökat regenerativt jordbruk.

Väsby's näringsliv har en viktig roll i arbetet när vi återtar positionen som miljöledande kommun. Omställningen till det hållbara samhället behöver ske utifrån ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv och genom nytänkande och innovation. Vi vill att kommunen stöttar de företag som behöver hjälp att komma igång med detta och undanröjer onödiga hinder för de företag som redan ligger i framkant. Vi vill se Hållbar Tillväxt Väsby.

Klimat

Vi vill att Väsby ställer om och satsar på klimatsmarta lösningar som solceller, trähus, elbilar, cyklar, grön industri, reparationer och tjänster. Klimatomställningen ska drivas av innovationslust, ny teknik, målinriktad upphandling och nya goda vanor. Sverige kan gå före i världen och Väsby kan gå före i Sverige.

Vi vill vidareutveckla kommunens klimatstrategi samt arbeta aktivt utifrån koldioxidbudget som omfattar kommunens alla nämnder. Resurserna för miljöledarskap behöver ökas. Det behöver utredas hur våra bostäder kan bli mer klimatsmarta och investeringar i det syftet behöver göras även i kommunens egna fastigheter.

Cirkulär ekonomi

Vi vill att vår konsumtion av allt från bilar till kläder minskar till nivåer som är långsiktigt hållbara. Vi vill arbeta för lösningar som gör det möjligt att i större utsträckning dela på bilar, verktyg och redskap man bara behöver ibland. Vi vill skapa en återvinningsgalleria där Väsbyborna kan lämna in saker de inte längre behöver, så att de kan repareras och säljas igen. Väsby behöver göra det lättare för medborgarna att sortera sitt avfall och återbruka i större utsträckning.

Mat

Vi vill att maten som kommunen serverar till våra barn, unga och äldre blir klimatsmart. Det behövs ambitiösa mål. Vi vill se 75 procent ekologisk, ökad andel vegetarisk och 60 procent svekologisk mat till 2030. Matsvinnet måste minska och kvaliteten i köken och på tallrikarna måste höjas. För att öka andelen mat som lagas på plats behöver vi besluta om och investera i ytterligare ett tillagningskök, på Runbyskolan. Arbetet med Fairtrade City bör återinföras.

Giftfri miljö

Vi drabbas alla av de skadliga ämnen som finns i våra kläder, vår mat och vår miljö. Barn är särskilt utsatta. Miljöpartiet driver på för att alla ska få en giftfri vardag. Farliga ämnen som är svåra att bli av med finns överallt omkring oss. Till exempel i kläder, leksaker, hygienprodukter, elektronik, möbler och byggmaterial. Det vill vi ändra på, eftersom de bland annat kan ge allergier, vara hormonstörande och cancerframkallande. Vårt mål är att alla farliga kemikalier ska fasas ut och att alla ska få en giftfri vardag. De farliga ämnena ska ersättas av bättre alternativ.

Uppdrag

1. Klimatbudget:

Plan om hur vi på mest effektiva sätt uppnår den kommande klimatbudgeten. Krav på minskning av koldioxidutsläpp för kommunens alla nämnder är nödvändig. Energi-, klimat- och mobilitetsstrategin ska förankras och energi- och klimatrådgivningen ska förbättras. Klimatutbilda alla anställda i kommunen inklusive lärare genom klimatlyftet. Inrätta ett råd med rollen att följa upp måluppfyllnad. (KS)

2. Utveckla klimatsmarta förmånspaket:

samverkan med näringslivet i Väsby kan klimatsmarta förmånspaket utvecklas.

3. Upphandling:

Ställ långtgående ekonomiska, ekologiska och sociala krav vid upphandling.

4. Energieffektiva fastigheter:

Genomför energieffektivisering av kommunens fastigheter. Idag värms stora kommunala fastigheter med direktverkande el. Håll politiskt fokus och påskynda arbetet. (KMHU/TFU)

5. Samlokalisera och använd lokaler effektivt:

Kommunens nyttjande av lokaler måste bli mer effektivt. Använd lokalerna i Messingen fullt ut och samlokalisera vid Anton Tamm.

6. Måltider:

Utred och lämna förslag för klimatsmarta måltider med mer ekologiskt, miljömärkt, vegetariskt, närproducerat, från regenerativ produktion och minska matsvinnet. Återanställ måltidsstrategen. (KS, UN, ON)

7. Fossilfria fordon:

Ställ krav på att alla fordon som används på uppdrag av kommunen ska vara fossilfria så snart det är tekniskt möjligt. (KS)

8. Giftfri miljö:

Intensifiera arbetet med hanteringen av PCB i Oxundasjön samt annan förorenad mark i kommunen. Påbörja det som är möjligt trots pågående ansvarsutredning. Kemikaliesäkra alla verksamheter och ställ krav i upphandling samt följ upp efterlevnad genom uppdaterad kemikalieplan. Säkra reservvattentäkt från innehåll av skadliga mängder kemikalier såsom PFAS. Undvik olämpliga kemikalier vid nybyggnation. Förhindra spridningen av mikroplaster.

Investeringar		
9. Klimatinvesteringar: Investera i solpaneler, hushållsnära källsortering, laddstolpar vid viktiga målpunkter, energieffektiviseringar i kommunens fastigheter och verksamheter. Klimatanpassa och arbeta aktivt för att minska effekter av skyfall och värmeböljor. Inventera kolsänkor och växthusgasläckage samt genomför åtgärder för att återskapa våtmarker.	2023: 30 mkr 2024: 40 mkr 2025: 35 mkr	KS
Kommunersättningar, driftskostnader		
10. Strategiskt klimatarbete: Förstärk arbetet med klimatomställning och klimatsmart upphandling. Inrätta ett råd där miljö- och klimatarbetet följs upp.	1,3 mkr	KS
11 Matkvalitet: Ställ krav på ökad andel ekologisk, vegetarisk och närproducerad och Fairtrademärkt mat och dryck samt minska matsvinnet.	3 mkr	UN KS ON
12. Cirkulär delningsekonomi, säkra omställningen: Förstärk arbetet med den cirkulära delningsekonomin för att säkra omställningen.	0,65 mkr	KS
13. Klimatinvesteringar: Kapitaltjänstkostnad	2023: 0 mkr 2024: 3 mkr 2025: 4 mkr	KS
14. Giftfri miljö	0,5 mkr	KS UN

Bygg en grön och levande stad

I Väsby är det svårt att hitta en ledig bostad. Unga som vill flytta hemifrån har svårt att hitta en ny bostad till rimlig kostnad. Äldre har svårt att hitta en mindre bostad som är bättre anpassad efter deras behov. Det är viktigt att Väsby erbjuder olika boendeformer som möter olika behov.

Människor uppskattar att ha nära till naturen från sitt hem. När vi blir fler i Väsby, blir vi fler som delar på våra vackra grönområden. Om områdena inte är tillräckligt många och stora riskerar de att utsättas för högt slitage. Sönderstyckningen av naturområden till isolerade öar försämrar den biologiska mångfalden. Grönområden nära tågstationen måste beaktas då de annars riskerar att försvinna och kulturhistoriska värden gå förlorade. Låt stationsområdet och kvarteret närmast stationen bli en plats för innovation och service i framkant med skiftande funktion under dygnet.

Förskolor planeras utan tillräckligt stora gårdar. Barnen har inte tillräcklig plats för lek och lärande.

Parkeringsplatser i centrala Väsby används ineffektivt. Miljontals skattekronor har använts för att bygga parkeringsplatser som står tomma delar av dygnet och kostar pengar.

Väsby småstad

Vi vill se Väsby växa till en tät grön småstad där det är nära till tåg och bussar. En stad med lägenheter, affärer i gatuplanet och parker inpå knuten. Vi vill skapa förutsättningar för bygggemenskaper, där de som ska bo i huset själva äger och driver projektet, stadsodling och trähus. Vi vill se mer plats för uteserveringar och möten mellan människor. Miljöpartiet prioriterar barnens plats i staden. Vi vill förbättra medborgardialogen och ta reda på vilken utformning av stadsrummet som Väsbybor vill ha både om grönska och arkitektur.

Vardagsresor

Vi vill planera Väsby så att det blir lätt att ha en bilfri vardag. Väsbybor ska erbjudas mobilitetstjänster som underlättar smarta vardagsresor. Det ska vara lätt att ta sig fram till fots och med cykel. Fler ska ha närmare hemifrån till bussen och tåget. Väsby ska erbjuda tjänster som bilpool, cykelpool och annat som underlättar den klimatsmarta vardagen. Väsby's parkeringar ska användas effektivare och en större del av kostnaden ska bäras av dem som utnyttjar parkeringarna, inte av alla skattebetalare. Utveckla klimatsmarta förmånspaket, inklusive förmånscykel för anställda i Väsby.

Natur, odling och rent grundvatten

Vi vill bevara och utveckla Väsby natur- och friluftsområden. Ett rikt djur- och växtliv är viktigt för Väsby och för regionen, men också avgörande för mänsklighetens överlevnad. Utan ekosystemtjänster som binas pollinering och växternas fotosyntes får vi inte ren luft att andas, rent dricksvatten, frukter i våra trädgårdar, eller grödor på våra åkrar eller mat på tallriken. Förskolors och skolors gårdar samt stadens parker är viktiga delar i att stärka grönsstrukturen i Väsby. Alla i Väsby ska se tre träd från sin bostad, trettio procent trädkronetäckning och max tre hundra meter till större grönområde. Vid exploatering ska kompensation av naturvärden ske.

Uppdrag

15. Bygg färdigt centrala Väsby:

Prioritera de stationsnära utvecklingsområdena.(KS)

16. Klimatsmarta bostäder:

Markanvisa så att byggherrar måste leverera lösningar som energieffektiva trähus med solceller på taken, laddstolpar vid parkeringarna, mobilitetstjänster, hushållsnära källsortering samt en kvalitet och utformning av hus och stad som Väsbybor är nöjda med. (KSTFU)

17. Cirkulär ekonomi:

Ge plats för cirkulär ekonomi genom system av returpunkter, hushållsnära källsortering. Ta fram förslag till lånesystem samt en återvinningsgalleria i anslutning till Sörab i Smedby. (KS/TFU tillsammans med Sörab, Väsbyhem, och eventuell samverkan med Skopan och Möbelsnickarskolan)

18. Delningsekonomi:

Stärk delningsekonomin genom lånesystem såsom bilpooler, lånecyklar och verktygspool för att underlätta smartare användning av våra resurser.

19. Avfall:

Utvärdera och föreslå en genomförandeplan för tjänster och system/infrastruktur såsom returpunkter för materialåtervinning. Väsby behöver ett effektivt, väl fungerande och sammanhållet system för hushållsnära källsortering. Genomför avfallsplanens föreslagna åtgärder för att nå uppsatta mål.(KSTFU)

20. Mobilitet och smarta vardagsresor:

Slutför planer för genomförande av en samlad mobilitetsstrategi för kommunen. Samordna effektivt utnyttjande av parkeringsplatser för boende, verksamheter, besök och infart med smarta IT-system. Revidera policy för prissättning av p-platser, så att bilister betalar den verkliga kostnaden. Arbeta med nudging för att fler ska cykla i Väsby. (KS, Väsbyhem, UN)

21. Natur:

Återuppta och fullfölj processen att göra Bergaskogen till ett naturreservat. Utred optimalt skydd och god förvaltning av övriga bostadsnära skogar och värdefulla naturområden. Kartlägg skogarna ta fram en åtgärdsplan för att stärka den gröna infrastrukturen och följ upp arbetet med ekosystemtjänsterna. Ge minst tio procent av kommunens areal strikt skydd senast 2030. Utöver områdena som ges strikt skydd ska ytterligare tjugo procent värdefull natur skyddas. Teckna avtal med markägare för att stärka och bevara Väsby vackra natur. (KS)

22. Närodling och pollinering:

Utred och föreslå möjlig utveckling av koloniträdgårdar, pedagogiska odlingar, biodling och kommunens roll för att underlätta stadsodling. Skapa fler jobb inom närodling samt öka efterfrågan genom upphandling och avtalsuppföljning. Gynna pollinerande insekter och artrika miljöer genom bl.a. att öka arealen av hävdad ängsmark och naturbetesmark. Bevara jordbruksmark för att säkra matproduktionen. (KSKMHU)

23. Väsby friluftsområde:

Återuppta arbetet med att utveckla planen för och investera i Väsby friluftsområde i Runby, Kairo och Sättra (KS, KFN)

24. Buller:

Kommunen ska verka för att stoppa utbyggnaden med fler banor på Arlanda. (KS, BMN)

25. Vatten:

Förbättra och föreslå ytterligare åtgärder för vattenkvaliteten, och följ upp i vattenvårdsplan. Rena vårt vatten från gifter och motarbeta övergödning och igenväxning. Väsby måste säkra miljömålen om levande sjöar och vattendrag samt grundvatten av hög kvalitet. Återskapa våtmark, lyft fram dagvattnet och genomför åtgärder ex att ta bort vandringshinder. Återanställ vattenvårdsförvaltare för genomförande och skötsel. (KSKMHU)

26. Blomstrande grönytor och smartare skötsel:

Maximera den biologiska mångfalden, utred åtgärder för att stärka spridningssamband i staden och över barriärerna E4:an och järnvägen. (KSTFU)

Investeringar		
27. Väsby friluftsområde Utveckla friluftsområdet i Runby, Kairo och Sättra	2023: 2,5 mkr 2024: 3 mkr 2025: 3mkr	KFN
28. Cykelstaden Väsby: Bygg ut och bygg ihop cykelbanorna och investera i cykelparkering vid målpunkter såsom badplatser och stationen samt på längre sikt en bro över E4.	2023: 5 mkr 2024: 5 mkr 2025: 5 mkr	KS
29. Skog: Skog och värdefull natur måste skyddas.	2023: 0 mkr 2024: 5 mkr 2025: 5 mkr	KS
Kommunersättningar, driftskostnader		
30. Natur Fortsatt fokus på vatten, natur- och miljövård med möjlighet till förvaltningsavtal för skog. Återinför tjänst för arbete med vatten för att nå miljömål. Røj växtlighet i sjöar.	2,5 mkr	KS
31. Friluftsområde: Kapitaltjänst för investeringar i Väsby friluftsområde.	2023: 0 mkr 2024: 0,4mkr 2025: 0,4 mkr	KFN
32. Cykel: Kapitaltjänst för cykelinvesteringar.	2023: 0 mkr 2024: 0,5 mkr 2025: 1 mkr	KS

Ge alla lika möjligheter till utbildning

Idag har Väsby skolor olika förutsättningar att klara sitt uppdrag. En stor andel av eleverna som lämnar nian har inte klarat kunskapskraven i alla ämnen. Det är stor skillnad mellan pojkar och flickors lärande och resultat. Väsby skolor har inte tillräckliga resurser för att fånga upp de elever som har behov av särskilt stöd. Lärarna behöver få vara lärare och rektorer pedagogiska ledare, inte administratörer.

En del av Väsby skolor har slitna lokaler. Sedan länge har underhållet eftersatts i skolor och förskolor, renoveringar har inte genomförts i rätt tid. Barn, elever och lärare får då lätt intrycket att det sparas in på dem och att deras arbetsmiljö inte betyder något.

Fler vuxna i välskötta skolor

Vi vill att varje barn ska ha en ärlig chans att klara skolan och nå sina kunskapsmål. Alla elever måste ges förutsättningar och tillräckligt stöd för att nå de nationella kunskapskraven och målen för respektive utbildning. Vi kan inte acceptera en skola där elever tillåts halka efter och slås ut. Alla ska kunna nå sin fulla potential. För att det ska vara möjligt krävs det fler vuxna i skolan.

Inspirerande miljöer fria från mobbning

Vi vill skapa trygga miljöer i förskolan och skolan. Det är en förutsättning för att barn och elever ska kunna utvecklas och lära sig. Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Det måste råda nolltolerans mot mobbning och trakasserier. Skolornas arbete med våldsprevention ska stärkas och följas upp. Barnens rum och lokaler ska vara inspirerande, aktiverande och väcka nyfikenhet för nya utmaningar och kunskap om omvärlden. Skollokaler ska vara ändamålsenliga och hållas i gott skick.

Pedagogik och ledarskap

Vi vill att Upplands Väsby ska vara en attraktiv skolkommun med skickliga lärare och skolor i framkant. För att nå dit behöver kommunen och varje huvudman sätta elevernas lärande i fokus, anpassa undervisningen och ha höga förväntningar på elever och verksamheten. Rektorer ska kunna fokusera på sin nyckelroll som pedagogiska ledare. Lärarna ska få använda sin förmåga och kompetens i klassrummen. Det är viktiga faktorer för att elever ska lyckas.

Livslångt lärande

Vi vill att alla ska ha möjlighet att skola om sig, byta inriktning eller fördjupa sina kunskaper inom olika områden. Det är viktigt för både individen och vårt samhälle. Det är därför viktigt att dörrarna till bildning och utbildning hålls öppna genom livet. Vi vill att det ska vara möjligt att läsa in eller komplettera sin gymnasieutbildning på Komvux.

Uppdrag

33. Skolplatser:

Säkra skolplatser genom ombyggnation av Runbyskolan, ny skola på Skanskatomten och utred en ny Breddenskola på ena sidan av vägen. Se även över antalet förskoleplatser. Vi vill att kommunen säkrar de 240 förskoleplatser som planerats inom ramen för Väsby entré. (KS, UN)

34. Ekonomi:

Inför ett likvärdigt hyres- och ersättningssystem utan överkompensation för vissa förskolor och skolor samt rimligt energipåslag. (KS, UN)

35. Pedagogik:

Utveckla Natur- och Kulturskolan samt pedagogiken i ordinarie undervisning. (UN)

36. Pojkar och flickor i skolan:

Ge pojkar och flickor samma förutsättningar att lyckas i skolan, börja arbetet redan i förskolan. (UN)

37. Måltider:

Maten ska räcka till alla och vara av bättre kvalitet. Öka andelen ekologiskt, närproducerad och vegetarisk samt minska maten som slängs. (UN)

38. Lokaler:

Rusta upp och klimatsäkra våra skol- och förskolelokaler. Gör klimatinvesteringar utöver de medel som finns för upprustning. Använd befintliga lokaler mer effektivt och ge VNG en rimlig hyra. (TFU)

39. Kultur:

Samordna kulturskolan och skolans lokalanvändning. (KFN, UN)

40. Musikklasser:

Utred nystart av musikklasser i grundskolan. (UN)

41. VNG:

Utveckla Väsby nya gymnasium med inriktning på att möta Väsbyelevs behov. Se över bredd och möjlig estetisk inriktning. (UN)

42. Integration:

Föreslå hur biblioteket och skolan kan få en mer aktiv roll i integrationsarbetet. Stärk integrationen genom att alla Väsbysskolor deltar i mottagandet av nyanlända elever.

Kommunersättningar, driftskostnader		
43. Fler lärare, böcker och resurser i skolan (Slopat effektiviseringskrav tillfälligt)	8,1 mkr	UN
44. En skola där alla lyckas: Satsning på fler förskolepedagoger, lärare och mindre grupper i de lägre åldrarna.	12 mkr	UN
45. Stärkt elevhälsa	2,5 mkr	UN
46. Stärkt studiehandledning: Utöka tiden för stöd till nyanlända, på modersmålet, i skolans olika ämnen.	3 mkr	UN
47. Bibliotek: Stärk skolbiblioteken med en samordnare	0,7 mkr	KFN
48. Fortbildning och handledning: Utöka utbildningen och handledningen av pedagoger i förskolor och skolor om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och särbegåvning.	1 mkr	UN
49. Studieförbunden: Satsa åter på studieförbundens bildningsverksamhet.	0,5	KFN
50.a Vuxenutbildning Komvux b. Inom ramen för arbetsmarknadsprojektet.	2 mkr -2 mkr	UN KS
51.a SFI: Språksatsning b. Inom ramen för arbetsmarknadsprojektet.	1 mkr -1 mkr	UN KS

Skapa ett socialt hållbart Väsby

Vi har idag ett samhälle med höga krav, där många människor upplever stress och den psykiska ohälsan ökar. Det skapar problem, både för individen och samhället. En del barn och unga slås ut tidigt när resurserna i skolan inte räcker till och det saknas trygga vuxna omkring dem. Arbetet med att stötta unga som varken arbetar eller studerar begränsas av bristande resurser och att samordningen brister mellan olika delar av kommunens organisation.

För den som är ny i Sverige tar det för lång tid att ta sig in i samhället och för den som har hamnat utanför samhällsstrukturer är det svårt att ta sig in igen.

Många människor upplever ensamhet, inte minst våra äldre. Den som behöver hemtjänst eller äldreomsorg möts idag alltför ofta av personal som inte har rätt förutsättningar för att göra ett bra jobb. Dessutom saknas i stor utsträckning individanpassning inom hemtjänsten och övrig äldreomsorg.

Demokrati och aktivt civilsamhälle

Vi vill utveckla samverkan med civilsamhället och bygga en starkare demokrati där alla är involverade. Människors ideella insatser för medmänniskor och närmiljö ska uppmuntras och stödjas. Det kan gälla allt från föräldrar på stan och promenader med äldre som sällan kommer ut till ledarinsatser i ungdomsidrott och språkcaféer för nyanlända. Samverkansavtal och riktade stöd behöver utvecklas.

Kommunens verksamhet ska vara öppen och transparent så att alla har möjlighet att ta del av och påverka de politiska besluten. Vi vill vidareutveckla och förbättra former för det politiska arbetet genom exempelvis medborgarpaneler och rådslag.

Ett Väsby för alla

Att det finns arenor där människor möts är avgörande - t.ex. i blandade bostadsområden och skolor, på arbetsplatser, i föreningsliv och intresseföreningar. Integration berör hela samhället och bör vara en övergripande dimension i alla politikens områden, och utvecklas i nära samarbete med civilsamhälle, bostadsvårdare och näringsliv.

Flyktingmottagande

De humanitära behoven ökar. Aldrig förr har så många människor varit på flykt som idag. Det är viktigt att Väsby växlar upp för att solidariskt kunna hjälpa till. Ökade resurser bör allokeras för att stärka förutsättningarna för ett gott mottagande, inte minst i skolan. Ett positivt samspel mellan offentliga aktörer, civilsamhälle och näringsliv är avgörande för att lyckas.

Jämställdhet

Vi vill se ett aktivt arbete för ökad jämställdhet redan från förskolan. Våra förskolor och skolor ska arbeta med ett genuspedagogiskt förhållningssätt och fokus ska ligga på att minska de ökade skillnaderna mellan pojkars och flickors studieresultat. Pojkar når i lägre utsträckning än flickor gymnasiebehörighet och fullföljer i lägre grad en gymnasieutbildning. Det innebär högre risk att inte nå arbetsmarknaden och drabbas av ohälsa. Vi behöver ställa krav på jämlika löner. Kvinnodominerande yrken ska inte halka efter i löneutvecklingen.

Folkhälsa

Vi vill ha ett socialt hållbart samhälle där människor från olika generationer och med olika social bakgrund möts. När var och en har inflytande över sin vardag minskar stressen och den psykiska hälsan ökar. I det goda samhället tar vi hand om varandra och barn och unga ges goda chanser i livet. För den som har hamnat utanför samhällsstrukturer finns det vägar in igen. Människor som är nyinflyttade i Sverige får en chans att bli en del av samhällsgemenskapen. Seniora medborgare har möjlighet att leva ett aktivt liv och bidra i samhällsutvecklingen. Personer med funktionsnedsättning är en självklar del i gemenskapen.

Kultur och idrott

Vi vill ha ett socialt hållbart samhälle där det finns rika möjligheter att skapa och delta i fritidsverksamheter och kultur. Både barn och vuxna ska ges goda möjligheter att utöva motion och idrott. Utred möjligheten till en samåkarbussen för yngre barn som ska ta sig till fritidsaktiviteter en längre sträcka från hemmet eller skolan.

Kommunen som arbetsgivare

Vi vill arbeta med att stärka Väsby kommun som arbetsgivare. Det är avgörande för en fortsatt god service till alla som bor i Väsby.

Omsorg

Vi vill se fler händer i omsorgen. De som arbetar med äldre behöver bättre arbetsvillkor. Det kan till exempel vara kompensation med förkortad arbetstid för ett hållbart arbetsliv. Vi vill att fler ska arbeta inom vården och de som är där ska orka stanna kvar. Arbeta med att ge varje brukare mer tid med hemtjänstpersonalen under mindre stressade förhållanden, samt med skapandet av en omsorg som anpassas efter individens behov. Utveckla olika boendelösningar och möt behovet av boendeplatser.

Unga och trygghet

Vi vill se fler vuxna där unga finns. För att lyckas i arbetet med unga behövs goda relationer och för att nå goda relationer behövs kontinuitet. Stärk samverkan ytterligare mellan socialtjänst, polis, skola och familj kring unga i riskzon. Vi vill se en satsning på fler vuxna med långsiktiga uppdrag att arbeta förebyggande med unga. Kommunens organisation behöver också en ökad samordning för att fånga alla unga som behöver stöd. Civilsamhället behöver också beredas möjlighet att i större utsträckning bidra till trygghetsskapande aktivitet.

Uppdrag

52. IOP avtal:

Stöd till de ideella krafterna exempelvis genom Ideburet Offentligt Partnerskap

53. Demokrati:

Utveckla medborgardialog för omställningen till det hållbara samhället socialt, ekonomiskt och ekologiskt.

54. Flyktningmottagande:

Försäkra oss om tillräckliga resurser till mottagande av människor på flykt.

55. Idrott:

Utred tennis-, handbolls-, och löparbanor vid Bollstanäs IP (BIP:en), Grimstaskolan eller på befintlig tennisbana vid Valhallavägen. Bygg inte en specialidrottshall på en plats där konsekvenserna blir en ohållbar trafiksituation. Pröva möjligheten att använda simhallen till annan verksamhet om investering i ny simhall måste ske. (KFN, TFU)

56. Attraktiv arbetsgivare:

Ge anställda fler kollegor och en bättre arbetsmiljö. Ta fram en handlingsplan för att minska personalomsättningen. Ta fram förslag för hur cykel, SL- biljetten, arbetsskor och friskvård kan bli en del av förmånsportalen.(KS)

57. Samåkarbussen:

Utred möjligheten för att underlätta samåkning till fritidsaktiviteter.

58. Gröna jobb:

Utred hur vi i samverkan kan skapa fler jobb som del av klimatomställningen. Gröna jobb/köp i hållbart Väsby: Omställning i samverkan med lokala näringslivet.

59. Integration:

Stärk samverkan och den positiva verksamhet som redan pågår i Väsby. Hitta vägar för att motverka segregationen.

Kommunersättningar, driftskostnader		
60.a Trygghet: Utöka den förebyggande ungdomsverksamheten och knyt verksamheten närmare skolan. Stoppa nyrekrytering till kriminalitet och skapa goda vanor genom andra val. b. Prioritet istället för att lägga pengar på kommunala ordningsvakter	2 mkr -2 mkr	KFN
61. Vuxna på stan: Öka resurserna till föreningsvandringar	0,3 mkr	KFN
62. Strukturtillägg	2,5 mkr	SN
63. Omsorg: Stärk äldreomsorgen ytterligare. Arbeta med att ge varje brukare mer tid med hemtjänstpersonalen under mindre stressade förhållanden, samt med skapandet av en omsorg som anpassas efter individens behov. Förbättra anhörigstöd.	2 mkr	ON
64. Jämställdhet: Stärk och följ upp arbetet enligt framtagna Strategi för ett jämställt Upplands Väsby.	0,3 mkr	KS
65. Folkhälsosatsning: Arbeta systematiskt med alla aspekter av folkhälsoarbetet.	0,3 mkr	KS
66. Vägval unga: a Förstärk arbetet för att stötta de unga. b. Prioritet inom ramen för arbetsmarknadsprojektet.	1 mkr -1 mkr	SN KS
67. Attraktiv arbetsgivare: Förmånsportal med bl.a. cykel, SL-årsbiljett, kläder/skor och friskvård.	0,1 mkr	KS
68. Integration: Utöka samverkan med civilsamhället.	2 mkr	KS

Resultat & Balansbudget

Mkr	Budget 2022	Prognos 2022	Budget- förslag 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	741,5	563,3	751,0	772,8	796,1	823,6
Verksamhetens kostnader	-3 444,0	-3 238,8	-3 663,0	-3 835,5	-3 957,0	-4 059,4
Avskrivningar	-119,9	-134,4	-145,5	-155,0	-172,0	-208,5
Verksamhetens nettokostnad	-2 822,4	-2 809,9	-3 057,5	-3 217,8	-3 332,9	-3 444,4
Skatteintäkter	2 327,7	2 384,7	2 502,6	2 616,2	2 786,3	2 912,8
Utgjämning och generell statsbidrag	548,4	566,8	643,7	665,7	683,9	707,6
Finansiella intäkter	12,5	13,5	12,8	14,0	15,9	17,9
Finansiella kostnader	-9,2	-17,9	-42,4	-52,8	-49,6	-56,8
Delsumma skatteintäkter och finansnetto	2 879,4	2 947,1	3 116,68	3 243,2	3 436,5	3 581,6
Årets resultat	56,9	137,2	59,16	25,42	103,68	137,21
Resultat i % av skatter	2,0%	4,6%	1,9%	0,8%	3,0%	3,8%
Genomsnittligt resultat för tre år:	2,5%	2,4%	1,90%	2,6%	3,6%	
Resultatmål 2,5%	71,9	73,8	78,7	82,0	86,8	90,5
Skilnad	-15,0	63,4	-19,5	-56,6	16,9	46,7
Skattesats		19,42 2022	19,62 2023	19,62 2024	19,62 2025	19,62 2026

BALANSBUDGET Mkr, ställning 31 december respektive år												
mkr	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	
Tillgångar												
Anläggningstillgångar	3 524	4 014	4 713	5 211	5 871	6 395	6 795	7 126	7 416	7 683	8 004	
Omsättningstillgångar	450	228	213	152	613	938	1 131	1 293	1 308	1 293	1 278	
varav kassa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Summa tillgångar	3 974	4 242	4 926	5 363	6 484	7 334	7 926	8 420	8 724	8 976	9 282	
Eget kapital, avsättningar och skulder												
Eget kapital	2 116	2 076	2 112	2 172	2 731	3 194	3 568	4 012	4 436	4 963	5 655	
Avsättningar för pensioner	418	487	500	508	533	558	583	608	633	658	683	
Övriga avsättningar	65	67	69	71	73	75	77	79	81	83	85	
Långfristiga skulder	1 023	1 552	2 216	2 654	2 755	2 817	2 842	2 729	2 595	2 335	1 964	
varav bankskuld	800	1 200	1 900	2 300	2 400	2 500	2 500	2 400	2 200	2 000	1 600	
Kortfristiga skulder	352	59	28	-42	393	690	856	992	980	938	896	
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	3 974	4 242	4 926	5 363	6 484	7 334	7 926	8 420	8 724	8 976	9 282	
BR enligt nya majoritetens budgetförslag		4 270	4 747	5 206	6 326	7 189	7 781	8 275	8 579	8 831	9 137	
Soliditet		0	179	156	158	145	145	145	145	145	145	
Inkl ansvarsförbindelser*	33%	30%	27%	27%	31%	34%	37%	40%	44%	49%	55%	
Exkl ansvarsförbindelser	53%	49%	43%	41%	42%	44%	45%	48%	51%	55%	61%	
*Ansvarsförbindelser, mkr	802	793	760	735	710	685	660	635	610	585	560	
Självfinansieringsgrad investeringar	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	
Finansiellt sparande	57%	-4%	19%	30%	88%	92%	96%	117%	121%	140%	150%	
Genomförandegrad investeringar	-163	-529	-663	-438	-101	-62	-25	113	134	260	371	
Investeringar enligt plan	70%	75%	75%	75%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
Tillkommande investeringar	538	676	1 087	835	857	774	369	153	145	151	139	
Uppskattade genomförda investeringar	377	507	815	626	857	774	669	653	645	651	739	
Avskrivningar enligt plan	-134	-146	-155	-172	-209	-261	-266	-293	-302	-306	-309	
Avskrivningar justerade för genomförande	-132	-141	-148	-160	-197	-249	-269	-322	-355	-384	-418	
Resultat enligt RR	137	84	44	114	122	163	206	307	434	567	732	
Resultatmål	74	79	82	86	90	95	100	105	111	118	125	
Exploateringsintäkter	62	66	63	15	493	350	218	188	40	10	10	
Exploateringsintäkter i budget	30	20	10	0	0	0	0	0	0	0	0	
Exploateringsutgifter utöver budget	-88	-277	-77	-97	-57	-50	-50	-50	-50	-50	-50	
Uppskattade nettoinkomster utöver budget	-56,2	-247	-40	-86	436	300	168	138	-10	-40	-40	
Uppskattad resultatpåverkan utöver budget	-187	-77	-77	-57	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	
Markförvärv	-123	-32	-32	0	0	0	0	0	0	0	0	
Uppskattat resultat inkl expl	-73	4	28	559	463	374	444	424	424	527	692	
Totalt pensionskuld	1220	1280	1261	1243	1243	1243	1243	1243	1243	1243	1243	

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar enligt följande

1. fastställa nämnders/styrelser/utskotts kommunersättningar 2023 i enlighet med Miljöpartiets förslag,
2. anta Miljöpartiets förslag till investeringar,
3. att utdebiteringen för år 2023 höjs med 20 öre det vill säga 19,62 kronor per skattekrona,
4. anta Miljöpartiets förslag till resultatbudget,
5. fastställa kommunstyrelsens lånetak till 1 300 000 kronor år 2023,
6. att kommunstyrelsen under år 2023 har rätt att omsätta lån, dvs. låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under år 2023,
7. fastställa kommunkoncernens låneram 2023 till 4 300 000 000 kronor. Låne- och borgensram för AB Väsbyhem är 3 000 000 000 kronor,
8. att såsom för egen skuld ingå borgen för AB Väsbyhem låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 3 000 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader,
9. fastställa att borgensavgiften 2023 för kommunens helägda bostadsföretag skall vara 0,45 procent av utnyttjad borgenssumma,
10. fastställa principerna för kommunens ledningssystem,
11. fastställa kommunfullmäktiges mål i enlighet med Miljöpartiets förslag,
12. i övrigt anta det av Miljöpartiets upprättade förslaget till flerårsplan med budget för år 2023-2025,
13. ge nämnder, styrelser och utskott, inklusive AB Väsbyhem, uppdrag enligt Miljöpartiets förslag,
14. uppdra till styrelser, nämnder och utskott att för 2023 besluta om sina verksamhetsplaner, om möjligheten finns, med budget senast i december 2022
15. bemyndiga ekonomidirektören att göra de tekniska justeringar som kan behöva vidtas inom flerårsbudgetens ram

miljöpartiet de gröna

UPPLANDS VÄSBY